

Adresse | Universitetsgaten 14, 0164 Oslo
 Telefon | 22 99 31 30
 E-post | sekr@museumsforbundet.no
 Web-adresse | www.museumsforbundet.no

Innhold

1. NORGES MUSEUMSFORBUND.....	2
2. HOVEDMÅL 2020–2023.....	2
3. STYRETS SAMMENSETNING OG ARBEID.....	3
4. PERSONALE.....	4
5. GENERELT OM AKTIVITETEN I 2021.....	5
6. KOMITEER OG UTVALG.....	16
7. MEDLEMMER OG MEDLEMSKONTINGENT.....	17
8. ØKONOMI.....	18
9. SEKSJONER UNDER NORGES MUSEUMSFORBUND.....	19
A. SEKSJON FOR FORMIDLING 2021.....	19
B. SEKSJON FOR KUNST- OG KUNSTINDUSTRIMUSEER 2021.....	21
C. SEKSJON FOR INDUSTRI, KOMMUNIKASJON OG ANLEGG (SIKA) 2021.....	22
D. SEKSJON FOR NATURHISTORIE 2021.....	23
E. SEKSJON FOR MUSEUMSLEDELSE 2021.....	24
F. SAMISK MUSEUMSLAG 2021.....	26
G. SEKSJON FOR SAMLINGSFORVALTNING 2021.....	28
H. SEKSJON FOR IMMATERIELL KULTURARV 2021.....	30
I. SEKSJON FOR FORSKNING 2021.....	32

1. NORGES MUSEUMSFORBUND

Norges museumsforbund er en uavhengig museumspolitisk og museumsfaglig interesse-organisasjon, og jobber for å gjøre museene til viktige møteplasser i samfunnet.

Museumsforbundet ble opprettet i juni 1996 som en direkte videreføring av Norske Kunst- og Kulturhistoriske Museer (NKKM) og Norsk Museumspedagogisk Forening. NKKM er fortsettelsen av Norske Museers Landsforbund som ble stiftet i 1918. Fra mai 2000 ble Norges museumsforbund slått sammen med Norske Naturhistoriske Museers Landsforbund (NNML). Samisk Museumslag var fra stiftelsen i 1989 en frittstående organisasjon, men vedtok i 2006 å gå inn som seksjon i Norges museumsforbund. Samisk Museumslag ble tatt opp som egen seksjon fra 2007.

Norges museumsforbund har kontor i Universitetsgaten 14 i Oslo.

HM Dronning Sonja er Museumsforbundets høye beskytter.

2. HOVEDMÅL 2020–2023

Hovedmålene i Norges museumsforbunds strategiplan 2020–2023 er at:

- Norges museumsforbund skal arbeide for å styrke museenes ressurs- og rammevilkår for å sikre fortsatt videreutvikling av de fire F-ene i museene: fornying, forvaltning, forskning og formidling.
- Norges museumsforbund skal være faglig møteplass og arena for debatt, kompetanseheving og kunnskapsdeling, og for samarbeid mellom museene og relevante forsknings- og utdanningsmiljøer, både nasjonalt og internasjonalt.
- Norges museumsforbund skal bidra til å styrke og synliggjøre museenes etiske bevissthet og atferd.
- Norges museumsforbund skal være pådriver og kunnskapsressurs i den offentlige debatten om museenes faglige og politiske interesser i tråd med de forventninger som er knyttet til deres samfunnsrolle.

Under årsmøtet på Gardermoen 14. september 2020 la styret frem forslag til ny strategi for Norges museumsforbund for 2020–2023. Strategiperioden er kortere enn normalt da man regner med at det vil bli behov for å revidere denne etter at museumsmelding og andre relevante meldinger er lagt frem og behandlet.

Den nye strategiplanen for 2020–2023 har seks fokusområder:

1. Synliggjøre museenes behov for gode faglige og økonomisk forutsigbare rammevilkår for å sikre et mangfoldig museumslandskap. De samiske museenes situasjon skal vektlegges særskilt.
2. Bidra til styrket digitalisering av sektoren, gjennom strategisk samarbeid og fokus på digital utvikling.
3. Bidra til at medlemsinstitusjonene jobber aktivt med spørsmål knyttet til samiske urbefolkningen.

4. Bidra til at medlems institusjonene jobber aktivt med spørsmål knyttet til samfunnskritikk, samfunnsrolle, relevans og kulturelt mangfold.
5. Bidra til å definere museumsetikk og stimulere til høy etisk standard i museumssektoren.
6. Bidra til at internasjonale perspektiver i større grad løftes inn i museumssektoren slik at globaliserte verdier blir ivaretatt, også med hensyn til bærekraft.

Strategien er et styringsredskap for Norges museumsforbund og arbeidet i seksjonene. Den skal tydeliggjøre Museumsforbundets satsingsområder, rolle og mulighetsrom som interesseorganisasjon for medlemmene. Strategien bygger på prinsippet om god intern forankring og riktig organisasjonsmessig behandling, klare oppdrag og tydelig gjennomføringsansvar. Strategien skal konkretiseres i en handlingsplan for hvert år. Dette sikrer kontinuerlig rulling av målene for å sikre at den er i tråd med behovene.

3. STYRETS SAMMENSETNING OG ARBEID

Styret i Norges museumsforbund hadde i 2021 følgende sammensetning:

I perioden 14. september 2020–28. april 2021:

- Cecilie Øien, Museene i Akershus, leder
- Lars Magne Andreassen, Árran Lulesamisk senter
- Lars Emil Hansen, Oslo Museum, AU-medlem
- Kristin Armstrong Oma, Arkeologisk Museum UiS, nestleder og AU-medlem
- Lena Fahre, 22. juli-senteret
- Marianne Nielsen, Bymuseet i Bergen
- Espen Frøysland, Lindesnes fyrmuseum

Vararepresentanter:

- Bård Frydenlund, Eidsvoll 1814/Norsk Folkemuseum
- Ole Aastad Bråten, Valdresmusea
- Marianne Olsen, Perspektivet Museum

I perioden 28. april 2021–6. april 2022:

- Cecilie Øien, Museene i Akershus, leder
- Lars Magne Andreassen, Árran Lulesamisk senter
- Lars Emil Hansen, Oslo Museum, AU-medlem
- Kristin Armstrong-Oma, Arkeologisk Museum UiS, nestleder og AU-medlem
- Lena Fahre, 22. juli-senteret
- Marianne Nielsen, Bymuseet i Bergen
- Espen Frøysland, Lindesnes fyrmuseum

Vararepresentanter:

- Bård Frydenlund, Eidsvoll 1814/Norsk Folkemuseum
- Marianne Olsen, Perspektivet Museum
- Ole Aastad Bråten, Valdresmusea

Styret må regnes som godt likestilt med tre menn og fire kvinner. Styreleder er kvinne.

Museumsforbundets styre har hatt fem styremøter i 2021, hvorav et var todagers styreseminar med møte med fagseksjonene. I tillegg hadde styret flere korte Teams-oppdateringer om koronasituasjonen på våren. Noen møter var fysiske, men de fleste var på Teams, eller en blanding.

Koronasituasjonen, og nedstengingen av museene helt og delvis i deler av året, har preget arbeidet i Museumsforbundet sterkt siden mars 2020. Det har vært arbeidet intenst for å få belyse konsekvensene for museene og hvordan tiltakene innvirker på deres økonomi og driftssituasjon, både overfor politisk ledelse i Kulturdepartementet, Stortinget, Kulturrådet og andre relevante parter samt media. Dette har blant annet resultert i en rekke innspill med forslag til tiltak og forskrifter knyttet til koronasituasjonen, debattinnlegg og medieoppslag. I tillegg til dette har 2021 vært preget av et stort antall høringer knyttet til stortingsmeldinger, NOU-er samt ulike innspill til strategier det arbeides med i departementene.

Noen sentrale saker som styret beskjeftiget seg med i 2021:

- Koronasituasjonen for museene
- Møter med politisk ledelse i Kulturdepartementet
- Utarbeidelse av spørreundersøkelser, høringer og innspill knyttet til koronasituasjonen i samarbeid med sekretariatet
- Utarbeidelse av forslag til ny strategi 2020–2023 samt handlingsplan 2020–2021
- Tildeling av aktivitetsmidler til seksjonene samt restmidler fra Inkluderende museer
- Planlegging av Museumsmøtet i Kirkenes sammen med sekretariatet, seksjonene, Norsk ICOM og den lokale arrangementskomiteen til dette måtte endres til digitalt møte
- Planlegging av det neste Museumsmøtet i Porsgrunn-Skien
- Innspill til høringer i Familie- og kulturkomiteen, Utdannings- og forskningskomiteen, Kommunal og forvaltningskomiteen, Transport- og kommunikasjonskomiteen samt Næringskomiteen
- Innspill til statsbudsjettet for 2021 og 2022
- Oppfølging av Museumsmeldingen
- Budsjett og regnskap
- Oppnevning av nye medlemmer til ulike råd, utvalg og komiteer

4. PERSONALE

Museumsforbundets sekretariat hadde i 2021 følgende ansatte:

- Generalsekretær, 100 % stilling.
- Organisasjonskonsulent, 100 % stilling (20 % er sekretariatsfunksjon for ICOM-tjenester).
- Seniorrådgiver, 100 % stilling.
- Fra 15. oktober er det også tilknyttet en seniorrådgiver i 100 % stilling tilknyttet det Samisk-Tyske samarbeidsprosjektet med kontor plass i Tromsø/Snåsa. Dette er et femårig prosjekt med støtte fra Kulturdepartementet via Sametinget. Samisk museums lag er norsk kontaktpunkt og Museumsforbundet har arbeidsgiveransvar for stillingen.

Kjønnsbalansen er ved utgangen av året tre kvinner. Arbeidsmiljøet anses som godt. Det er ingen diskriminering på basis av kjønn eller etnisitet.

5. GENERELT OM AKTIVITETEN I 2021

- 2021 ble også et år preget av covid-19-pandemien på alle områder, selv om trinn tre av gjenåpningen startet i juni og landet ble åpnet igjen etter sommerferien.
- Flere innspill, høringer, møter og brev til departement og Storting. Disse publiseres i dokumentarkivet på nettsiden under fanen Museumsforbundet mener og en egen covid-19-fane.
- Det planlagte nasjonale museumsmøtet «I Grenseland» måtte flyttes fra mai 2020 til dagene 27.–29. april 2021. Møtet ble hel-digitalt, det samme med Samisk museumslags fagmøte og årsmøte i ICOM. SMLs fagmøte hadde deltagerrekord.
- Vinneren av Mot i museet ble Stavanger Museums prosjekt MOT i MUST: «Verdens rikeste land – en forskningsbasert utstilling med og om barn».
- Museumsforbundet og Norsk ICOMs arbeid videre med konkretisering og tilpasning av ICOMs etiske regelverk som ble vedtatt på det digitale årsmøtet. Dokumentet ble designet av sekretariatets organisasjonskonsulent.
- Kulturytring Drammen
- Deltagelse på Arendalsuka, der også planene om OPS-seminar ble innlemmet i programmet.
- Universitetsmuseet i Bergen ble kåret til Årets museum.
- Instagram og Facebook postet jevnlig nyheter, påminnelser og oppmuntringer.
- Statsbudsjettet for 2022, som ble lagt frem 12. oktober, ble kommentert på nettside og i høringer i Stortinget.
- Det ble avholdt et webinar om bærekraft og et informasjons-webinar for søkere til autorisasjon NMF.
- *Norsk museumstidsskrift* hadde to publikasjoner dette året. Veksten i bruken av tidsskriftet fortsatte, og støtten fra CERES ble videreført for en ny periode.
- De prosjekterte aktivitetene i seksjonene ble gjennomført som planlagt dette året.
- Det ble utlyst restmidler fra Inkluderende museer med 38 søkere, der 22 prosjekter fikk støtte.

På det digitale årsmøtet ble det vedtatt en handlingsplan for 2021–2022. Den ble utformet i tråd med Museumsforbundets gjeldende strategi, og aktivitetene er lagt opp etter disse hovedsatsingsområdene.

Rammevilkår

Innspill og høringer

Museumsforbundet har i 2021 gitt flere hørings svar og innspill på museumsrelevante tema. Museumsforbundet videreførte i 2021 det politiske «korona-arbeidet» som raskt hadde startet opp i mars 2020, og nye spørreundersøkelser blant medlemmene ble gjennomført. Disse la et godt grunnlag for videre politisk argumentasjon og forslag til tiltak i Kulturdepartementet. Krisen rammet fortsatt ulikt, og enten det var museer med høy egeninntjening eller med en god andel offentlig støtte, merket alle bortfallet av ulike typer inntekter fra publikum og andre aktiviteter. Museumssektoren var pålagt strenge smittevernregler i store deler av første halvår 2021, og mistet både publikum og publikumsrettede inntekter, i tillegg til mange andre inntekter. Det ble laget en ny undersøkelse høsten 2021, dessverre med noe dårligere oppslutning og svarprosent enn undersøkelsene for 2020.

Innspill, møter og brev covid-19:

- Høringsinnspill Forskrift om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer i 2021 som følge av covid-19 til KUD januar 2021.
- Innspill om fastmonterte seter til HD/FHIs møte februar 2021.
- Innspill til gjenåpning av kultursektoren til Kulturrådet februar 2021.
- Museene og covid-19. Konsekvenser, status og behov i museumssektoren basert på erfaringer i 2020, februar 2021.
- Høringsinnspill Utkast til forskrift om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer i perioden fra 1. januar til 30. juni som følge av covid-19-utbruddet KUD april 2021.
- Høring om midlertidig endring i smittevernloven (ang. koronasertifikatet) til Helse- og omsorgsdepartementet, mai 2021.
- Høring NOU 2021:6 Myndighetenes håndtering av koronapandemien til Justis- og beredskapsdepartementet juni 2021.

Øvrige innspill og hørings svar:

- Innspill til Kulturdepartementets arbeid med statsbudsjettet 2022 til KUD januar 2021.
- Hørings svar NOU:15 Det handler om Norge til Kommunal- og moderniseringsutvalget februar 2021.
- Innspill til KUD og UDs internasjonale strategi for kulturpolitikken mars 2021.
- Innspill til Forslag til nytt arbeidsmarkedstiltak – sommerjobb for unge med bistandsbehov til Arbeids- og sosialdepartementet mars 2021.
- Høring planprogram – regional plan for kultur, idrett og friluftsliv 2023–2035 til Vestland Fylkeskommune april 2021.
- Høring NOU 2020:16 Levekår i byer. Gode idealsamfunn for alle til Kommunal- og moderniseringsdepartementet april 2021.
- Hørings svar NOU:15 Det handler om Norge til Kommunal- og moderniseringsutvalget februar 2021.
- Høringsinnspill for høring av forslag til nye regler om stiftelser og forslag til endringer i stiftelsesloven Nærings- og fiskeridepartementet august 2021. Dette ble blant annet også fulgt opp av møte med Næringsdepartementet i desember.
- Innspill til Riksantikvarens bevaringsstrategiarbeid til Riksantikvaren september 2021.
- Høringsinnspill til Forslag om endringer i sameloven (samelovens språkregler) til Kommunal- og moderniseringsdepartementet november 2021.

Høringsinnspill til årets budsjettøringer i Stortinget:

- Høring om statsbudsjettet 2022 i Stortingets kommunal- og forvaltningskomité november 2021.

- Høring om statsbudsjettet 2022 i Stortingets familie- og kulturkomité oktober/november 2021.
- Høring om statsbudsjettet 2022 i Stortingets utdannings- og forskningskomité oktober 2021.
- Høring om statsbudsjettet 2022 i Stortingets næringskomité oktober/november 2021.
- Høring om statsbudsjettet 2022 i Stortingets transport- og kommunikasjonskomité november 2021.

Generalsekretæren har hatt flere presseoppslag i *Klassekampen* og *KulturPlot*. I tillegg brukes MuseumsLiv-bloggen aktivt i arbeidet med å synliggjøre synspunkter.

Sosiale medier

Utvikling av nettsiden og mer aktiv bruk av sosiale medier som Facebook og Instagram står fortsatt i fokus i sekretariatet. Dette gir gode resultater og bedre spredning og oppmerksomhet rundt egne arrangementer og fagseksjonenes, og øvrige samarbeidspartnere i kulturfeltet. Vi ser at knappen for «Jobb i museum» brukes flittig, og det er utviklet en funksjon som gjør at museene selv kan melde inn ledige stillinger. Kalenderfunksjonen brukes aktivt av fagseksjonene og er også blitt et ettertraktet sted å formidle arrangementer blant mange andre museumsrelevante aktører. Delingstorget som ble etablert i 2018, der museene kan legge ut tilbud om vandretstillinger de ønsker å dele med museumskolleger, benyttes jevnlig.

Nyhetsbrevet er utviklet fra de nye nettsidene ble lansert i 2017, da også Generalsekretærens blogg, MuseumsLiv, ble etablert. Den kommenterer aktuelle museumssaker og museumspolitik generelt, og erfaringer viser at denne når frem også i mediebildet. Museumsforbundets organisasjonskonsulent strømmer og filmer fagseksjonenes og Museumsforbundets egne arrangementer med YouTube som publiseringskanal. I noen tilfeller strømmer vertsmuseene eller andre lokale firma arrangementer sekretariatet ikke har anledning til å dekke.

Det postes jevnlig videreformidlede og egenproduserte nyheter på Facebook og Instagram. Kanalene benyttes også til påminnelser om tidsfrister, arrangementer og andre oppmuntringer. Museumsforbundet styrer også *Norsk museumstidsskrifts* Instagramkonto og tidsskriftets Facebook-side, i lag med redaktøren. De brukes blant annet til å publisere tips fra arkivet, manuslokking og annonsere nyutgivelsene.

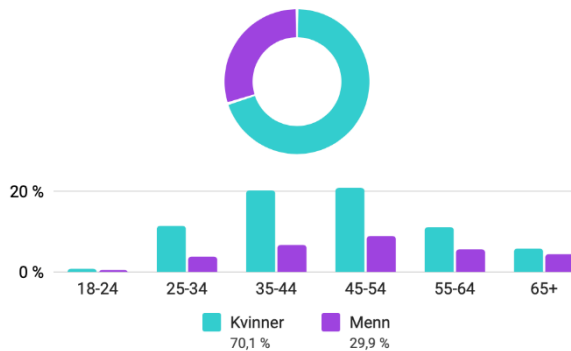
Den sosiale medieaktiviteten har økt i 2021, ikke minst med spredning av informasjon om nye politiske koronatiltak, koronaplakater og smittevernveiledere for gjennomføring av arrangementer i museene. Seminarer i form av webinarer har også økt i takt med nedstengning av museer og andre kulturinstitusjoner i både Norge og utlandet, og de aller fleste arbeidsmøtene har foregått via Teams, Zoom og andre apper.

Illustrasjon av Museumsforbundets tilhengere på Facebook og Instagram.

Likerklikk på Facebook-side ⓘ

2,1 k

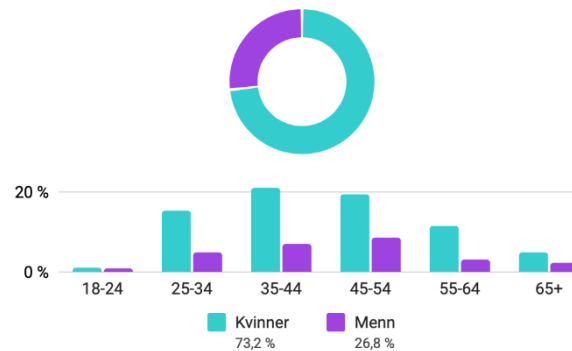
Alder og kjønn ⓘ

Instagram-følgere ⓘ

1,1 k

Alder og kjønn ⓘ

Norsk museumstidsskrift

Styrking av forskningen i museene er en viktig sak for Museumsforbundet, og etablering av en nivågodkjent publiseringskanal er et av målene i dette arbeidet. I perioden 2018–2021 var tidsskriftet blant de 25 godkjente tidsskriftene i *Norske åpne tidsskrift innen humaniora og samfunnsvitenskap*. Høsten 2020 ble det klart at Norsk museumstidsskrift også er innlemmet i ordningen for den neste perioden fra 2022-2025.

Tidsskriftet er tverrfaglig og publiserer vitenskapelige artikler med relevans for museumssektoren, med mål om å være et ledende tidsskrift som bidrar til kunnskapsutvikling om og i museer. Artiklene handler om forskning ved de kulturhistoriske, kunsthistoriske og naturhistoriske museene i Norge. De forskningsartiklene som anses aktuelle for publisering i tidsskriftet, vurderes av minst to anonyme fagfeller uten bindinger til forfatteren. I tillegg til vitenskapelige artikler, publiseres bokanmeldelser, bokessays og utstillingsessays. Tidsskriftet henvender seg til lesere som forskere og øvrige ansatte i museene og UH-sektoren, ansatte og beslutningstakere i offentlig forvaltning, studenter, journalister og allment interesserte.

Tidsskriftet kommer med to utgaver i året og utgis med åpen tilgang (Open Access) og blir promotert gjennom nettsider og sosiale medier. Begge numrene i 2021 var åpne. I 2022 vil ett av numrene være et temanummer for «Et skeivt blikk på museene» ettersom det er skeivt kulturår og 50 år siden sex mellom menn ble avkriminalisert i Norge og Straffelovens paragraf 213 ble opphevet.

Ansvarlig redaktør:

Elisabeth S. Koren, ph.d. i historie, Norsk Maritimt Museum

Redaksjon:

Marie-Theres Fojuth, ph.d. i historie, Museum Stavanger og Universitetet i Stavanger

Jorunn Jernsletten, ph.d. i religionsvitenskap, Varanger samiske museum

Thomas Michael Walle, ph.d. i sosialantropologi, Stiftinga Musea i Sogn og Fjordane

Redaksjonsråd:

Håkon Glørstad, dr.philos., arkeologi, Kulturhistorisk museum, UiO.

Jorunn Sem Fure, dr.art., historie, Telemark Museum

Lise Emilie Talleraas, fil.dr., museologi, Vestfoldmuseene

Lena Aarekol, ph.d., historie, Polarmuseet, Tromsø Museum – Universitetsmuseet, UIT, Norges Arktiske Universitet

Kathrin Pabst, ph.d., livssyn og etikk, Vest-Agder-museet IKS

Bjørn Sverre Hol Haugen, ph.d., kulturhistorie, Anno museum

Jeremy Hutchings, ph.d., konservering, Forsvarsmuseet

Redaksjonens e-post

Elisabeth.S.Koren@marmuseum.no

For mer informasjon om tidsskriftet, redaksjon og utgaver: www.idunn.no/norsk_museumstidsskrift

Statistikk fra Universitetsforlaget viser totalt 15 079 artikkelvisninger i perioden 01.01.–31.12.2021. Til sammenlikning var det 10 000 i 2020, 7 890 artikkelvisninger i 2019, 5 682 i 2018, 4 303 i 2017 og 2 835 ved oppstarten i 2016, som viser at det fortsatt er god økning i bruken av tidsskriftet.

De mest leste artiklene det siste året er:

Museums at Home: Digital Initiatives in Response to COVID-19

Museenes samfunnsrolle – et kritisk perspektiv

Røtter, spor og samifisering – å se seg tilbake for å skape fremtid

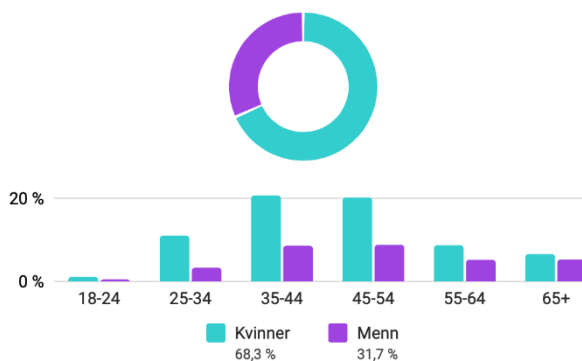
Sosiale medier for tidsskriftet har også hatt en økning i følgere i løpet av 2021.

Illustrasjon av *Norsk museumstidsskrifts* tilhengere på Facebook og Instagram.

Likerklikk på Facebook-side ⓘ

773

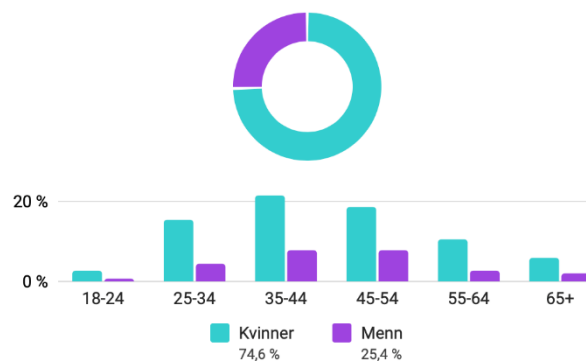
Alder og kjønn ⓘ

Instagram-følgere ⓘ

1,1 k

Alder og kjønn ⓘ

Internasjonalt samarbeid

På grunn av koronasituasjonen ble det internasjonale samarbeidet i 2021 kraftig redusert, på lik linje med forrige år.

EMYA 2020 prisutdelingen i Cardiff i april måtte utsettes og ble gjennomført digitalt sammen med EMYA 2021 den 6. mai. De norske kandidatene det var planlagt vurdering av i 2021, ble flyttet til 2022 da det ikke var mulig å gjennomføre besøkene. Det er tre norske museer som er blitt nominert til EMYA 2022-prisen er: Nordisk Bibelmuseum, Universitetsmuseet i Bergen, og Frammuseet. Presentasjon av kandidatene og prisutdelingen vil foregå på det estiske nasjonalmuseet i Tartu i dagene 4.–7. mai 2022.

Det årlige NEMO-møtet i november ble gjennomført digitalt, men denne gang bare med generalforsamling. Generalsekretæren i Museumsforbundet ble innvalgt i *executive board* i NEMO for den kommende treårsperioden. Dette vil bidra til å øke Museumsforbundets internasjonale samarbeid og engasjement. NEMO har også i 2021 gjennomført undersøkelser av museenes situasjon under covid-19 og Museumsforbundet har bidratt til å dele disse. Mange norske museer har bidratt. Det har vært god kontakt med NEMO-sekretariatet gjennom året og de har også delt og benyttet resultatene fra Museumsforbundets undersøkelser.

De nordiske museumsforbundene skulle også hatt sitt årlige møte i Oslo i oktober, men det måtte dessverre utsettes til 2022.

Nasjonalt samarbeid

Webinarer

«Webinar om bærekraft»

Museumsforbundet ønsker å øke fokuset på bærekraft i museene fremover, og inviterte derfor til webinar om bærekraft i museene torsdag 17. juni. Formålet med webinarer var å starte en dialog om hvordan museene kan arbeide med bærekraft i institusjonene. Rhiannon Edwards og Linnéa Svensson fra Virke innledet webinarer med presentasjonen «Grønt vegkart og veien videre». Deretter presenterte Anna Ehrhardt fra Ryfylkemuseet et innlegg om hvordan bærekraftmålene kan forankres i museet og om utarbeidingen av en bærekraftsplan. Anne Marie Tverberg fra Bymuseet i Bergen holdt innlegg om Bymuseets arbeid med å implementere bærekraftige holdninger i den daglige driften, både eksternt og internt.

Det ble også avholdt informasjons-webinarer for styremedlemmene i fagseksjonene og for søkere til autorisasjon som konservator/førstekonservator NMF.

Norsk ICOM

Norges museumsforbund har også i 2021 utført sekretær oppgaver for Norsk ICOM, og har en femårsavtale om dette. Museumsforbundet engasjerer seg i nasjonale og internasjonale museumsfaglige spørsmål som ICOM fremmer. Museumsforbundet samarbeider også om organiseringen av ICOM sitt årsmøte i Norge samt utarbeidelse av de utvidede etiske retningslinjene. Arbeidet vil fortsette også i 2022.

Inkluderende museer – restmidler

Høsten 2021 ble det utlyst restmidler fra prosjektet «Inkluderende museer. Kulturkunnskap- og arbeid som katalysator for god inkludering». Dette er restmidlene fra gaven på tre millioner fra Sparebankstiftelsen DNB i 2017. Restmidlene går under tittelen “Museer som en sosial og inkluderende arena” og består av mindre lavterskel-prosjekter i museene, slik at museene kan være en

arena med trygge sosiale tilbud. Mange barn og unge havnet i en sårbar situasjon som en konsekvens av pandemien, og Museumsforbundet ønsket derfor å vektlegge denne gruppen spesielt. Søkerne kunne bruke metoder de har fra før, søke midler til å utvikle nye og gjerne oppsøke gruppene der de er. Museumsforbundet etterlyste prosjekter med ulike tilnærminger til inkludering, likestilling og psykisk helse, av ulikt omfang og med varierende kostnadsrammer. Det var en veiledende spennvidde mellom kr 20 000 og 50 000 for søkerne og prosjektperioden varer ut 2022. I alt 38 museer leverte søknader til prosjektet for vel 1,9 mill. kroner. I utgangspunktet hadde styret vedtatt å benytte kr 500 000 til formålet, men valgte å nær doble dette beløpet da det var mange gode prosjekter. Avgjørelsen ble tatt i lys av at Museumsforbundet har hatt underforbruk på flere poster i både 2020 og 2021 og at mange museer har reduserte muligheter til å iverksette denne typen aktiviteter på grunn av inntektssvikt som følge av koronasituasjonen.

Samarbeid om utvikling av nytt EVU-studietilbud: Å forske i og på museum

Universitetet i Bergen samarbeider fortsatt med Norges museumsforbund om etter- og videreutdanningstilbud (EVU) for museumsansatte. Målet med dette er å styrke arbeidet med forskning i museene og gi museumsansatte oppdatert kunnskap om teori, samt nødvendig kompetanse for å planlegge selvstendige forskningsprosjekter.

Museumsforbundet deltar i styringsgruppen for studietilbudet som startet opp høsten 2015, som består av skrivekurset MUSE 621 og prosjektbeskrivelseskurset MUSE 620. Evalueringene viser at tilbudet er vellykket, og at kurset gir resultater i form av økt publisering hos deltagerne. Deltagerne erfarer at de øker sitt nettverk innen faglig arbeid over institusjonsgrensene gjennom deltagelse i kursene. Utviklingen viser at dette tilbudet begynner å bli mer etablert med en jevn søkning, men det er fortsatt behov for å bevisstgjøre museene om tilbudet.

Annet samarbeid

Norges museumsforbund er, i samarbeid med blant andre Museene i Sør-Trøndelag og NCK, partner i Nordplus-prosjektet «Level Up», der formålet er å finne ut mer om ledelse av frivillige i nordiske museer. I 2021 har Museumsforbundet også sagt ja til å delta i søknad om midler til prosjektet «Museum, samfunn, deltagelse – grunnutdanning for noen, etter- og videreutdanning for andre», som er et samarbeid mellom Stiklestad nasjonale kultursenter og NTNU. Prosjektet har fått støtte og vil starte opp i 2022.

Omdømme

I løpet av 2021 har Museumsforbundet levert en rekke innspill og høringsuttalelser og arbeidet mot de ulike politiske miljøene er videreført. I tillegg har Museumsforbundet også bidratt til, og deltatt i, en rekke medieoppslag der søkelyset ble rettet mot ulike sider ved museene og deres utfordringer under covid-19-pandemien.

Kulturytring Drammen

Museumsforbundet deltok på Kulturytring Drammen som er Norges første nasjonale arena for kulturpolitikk med debatten «Museumsmelding for ei ny tid?» med Emma Lind (V), Kristin Ørmen Johnsen (H), Trond Giske (AP), Åslaug Sem-Jacobsen (SP), Freddy André Øvstegård (SV), Himanshu Gulati (FrP), Tobias Handeland (Rødt) i panelet og Cecilie Øien, styreleder i Norges museumsforbund som debattleder.

Debatten kan ses her <https://museumsforbundet.no/nyheter/kulturytring-drammen-museumsmelding-for-ei-ny-tid/>.

Arendalsuka

Museumsforbundet har gjennom flere år deltatt på Arendalsuka for å sette ulike kultur- og museumspolitiske tema på agendaen. 17. august ble det arrangert en museumsdag med fire programposter.

Museumsforbundets fagseksjon for kunst- og kunstindustrimuseer og Bommuldsfabrikken Kunsthall arrangerte et seminar om «Nytenkende kunstprosjekter i norske fengsler – samarbeid mellom kunstfeltet og kriminalomsorgen. Hvilken rolle kan kunst ha i de innsattes hverdag?». Mange museer i Norge har gjennom flere år hatt et godt samarbeid med kriminalomsorgen om ulike tiltak og prosjekter som involverer innsatte i fengslene. I dette seminaret ville man belyse hvordan man kan bruke kunstprosjekter aktivt i norske fengsler for å gi innsatte opplevelser og utvikling.

«Museumsmelding for en ny tid?» ble også arrangert på Arendal Bibliotek. Rett før påske la kulturminister Abid Q. Raja frem den nye museumsmeldingen «Musea i samfunnet. Tillit, ting og tid.» I denne legges det vekt på at museene er demokratiske bærebjelker og en del av den avgjørende infrastrukturen for demokratiutøvelse og ytringsfrihet. Museene er kunnskapsproduserende institusjoner som bidrar til kompetanse og kunnskap gjennom hele livet. Museumspolitikken som meisles ut skal derfor legge grunnlaget for en del av vår felles dannelse og forståelse av oss selv historisk, i nåtid og i fremtid. Den skal bidra til å legge til rette for den store dype samtalen og trekke opp regjeringens ambisjonsnivå for «samfunnsutviklinga i stort». Det er store og gode ambisjoner for en museumsmelding for tiåret som kommer. Meldingen rommer også mange gode satsinger for ulike sentrale arbeidsområder i museumssektoren. Det avgjørende blir hvordan signalene og strategiene skal løftes inn i praktisk politikk gjennom kommende budsjetter og, ikke minst, bli en realitet og ikke strande som gode intensjoner og fagre løfter. I denne programposten ønsket Museumsforbundet å diskutere hvordan dette kan skje og hvor raskt man kan regne med resultater. OG: om dette er en museumsmelding for en ny tid. Til å diskutere dette utfordret Museumsforbundet den tidligere kulturministeren Trond Giske og, Emma Lind, statssekretær i Kulturdepartementet.

Museumsforbundet satte innovasjon og utvikling i museumssektoren på agendaen, i en samtale om «Kunst, kultur og privat kapital på skinner». Arrangementet fant sted på Arendal Bibliotek og Stein Olav Henriksen, Munchmuseet, ledet samtalen mellom Ellen Horn, styreleder Kulturhistorisk museum, UiO, Knut Brundtland, Arbeidende styreleder i ABG Sundal Collier, tidligere styremedlem Astrup Fearnley museet/kunstsamler, ABG Sundal Collier, Knut Parander, Innovasjon Norge og Trine Skei Grande, Stortinget (V). Privat finansiering av kultur- og museumsinstitusjoner har de siste åtte årene vært i fokus i regjeringens politikk. Innovasjon og markedsutvikling og privat kapital er ikke noe nytt i kulturinstitusjoner, selv om fokuset har økt. Hvordan får vi til en god utvikling og delt finansiering av kunst og kultur? Hvem vil bidra til utvikling i museene og hvordan?

«Vitenskap, kunst og torsketrokking» på Galleri ARTendal med Andrew Wilhite-Hannisdal og Rebekah Oomen. Torsketrokking omhandler et tverrinstitusjonelt samarbeid mellom musikere og havforskningsinstituttet. Temaet knyttes opp til: *As far as my Eye can Sea – The Expedition Exhibition* hvor hav- og klimaforskningen møter samtidskunstfeltet. Foredraget var med John Andrew Wilhite-Hannisdal og Rebekah Oomen som er forsker og komponist for Torsketrokking, et prosjekt i samarbeid med Havforskningsinstituttets Forskningsstasjon Flødevigen på Hisøy, og NoTAM. Norsk senter for teknologi, kunst og musikk, i Oslo. «Torsketrokking» lager musikk fra 3D/HD undervannsoptak av torskeparring som ble tatt opp i februar 2020 på Flødevigen. Det var en vitenskapelig prosess som tok to år. Torskelydene og dansene danner utgangspunkt for #D-lydinstallasjoner, og konserter. Det kunstneriske påvirker forskningen på feltet og uttrykker et ønske om endring i havets økosystem. Foredraget ga en forsmak på premieren på Ultima-festivalen 2021.

Det digitale nasjonale museumsmøtet «I grenseland»

Tema for årets museumsmøte var «I grenseland» og skulle opprinnelig vært avholdt i Kirkenes i 2020, men ble utsatt til 2021 og med digital gjennomføring. Møtet åpnet 27. april og dagen besto av fagseminar i regi av Samisk museumslag, der organiseringen av Samisk museumslag og Samisk museumsnettverk, videreføringen av Bååstede, Tysklandsprosjektet og bevisstgjøring av samiske samlinger i museene sto på dagsordenen. «Når kulturmiljømelding møter museumsmelding» var neste post på programmet. Der holdt statssekretær Maren Hersleth Holsen, Klima- og miljødepartementet innlegg som i etterkant ble diskutert i panelsamtalen ledet av John Olsen, direktør ved Vest-Agder-museet.

Museumsforbundets årsmøte ble holdt 28. april, og ble etterfulgt av en plenumssesjon om «Identiteter og mangfold i grenseland» med hovedinnlegg av Trine Hamran, Jørn Øyehagen Sunde og Michelle Tisdell. Deretter ble det holdt en digital båsamtale der Kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja og Sametingspresident Aili Keskitalo deltok sammen med innlederne.

Torsdag 29. april utforsket seks sesjoner ulike perspektiver på grenseland og det ble gjennomført årsmøte i Norsk ICOM.

Uttalelsen fra årsmøtet handlet om den nylig fremlagte museumsmeldingen: [«Positiv utvikling for museene utløser behov for økte ressurser»](#). Styreleder Cecilie Øien la frem Norges museumsforbunds handlingsplan for 2021–22, og gjorde rede for hvordan den henger sammen med strategien som ble vedtatt på Gardermoen.

Digital formidling og webinarer

Grunnet pandemien har det vært viktig for Museumsforbundet å ha et digitalt tilbud, derfor har årsmøtet vært heldigitalt, og vi har også hatt flere digitale seminarer og webinarer i løpet av 2021. Her er deltagertallene for disse:

Prisutdeling for Årets museum 2021:

288 visninger

63 avspillinger på direktesending

39 samtidige seere

Seksjon for Immateriell kulturarvs seminar:

Dag 1 del 1:

231 visninger

36 avspillinger på direktesending

13 samtidige seere

Dag 1 del 2:

73 visninger

7 avspillinger på direktesending

4 samtidige seere

Dag 2:

106 visninger

21 avspillinger på direktesending

7 samtidige seere

Arendalsuka:

Del 1:

76 visninger

39 avspillinger på direktesending

13 samtidige seere

Del 2:

73 visninger

45 avspillinger på direktesending

6 samtidige seere

Forskerkonferansen 2021:

Avspillinger direktesending:

Dag 1 del 1: 116

Dag 1 del 2: 35

Dag 2 del 1: 116

Dag 2 del 2: 57

Seksjon for formidlings seminar «Spreng grensene! Formidling blir forskning» 25. og 26. november hadde 120 fysiske deltakere, men ble også strømmet:

Dag 1: 105 seere (430 nedlastninger pr 13.01.22)

Dag 2: 81 seere (284 nedlastninger pr. 13.01.22)

Mot i museet

I 2021 var kriteriene for prisen «innovativt, kreativt og spennende» og vinneren skulle i størst mulig grad knytte forskning og formidling sammen. Prosjektet skulle vekke ny interesse og stimulere til økt bruk av forskning til formidling eller forskning om formidling. Etter båsamtalen under årsmøtet delte Kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja ut formidlingsprisen «Mot i museet» til Norsk Barnemuseum, Museum Stavanger for prosjektet MOT i MUST: «Verdens rikeste land – en forskningsbasert utstilling med og om barn». Det var syv gode kandidater som deltok. Se vinnerbidraget [her](#).

Årets museum 2021

Universitetsmuseet i Bergen ble kåret til Årets museum 2021 under et arrangement i Oslo Museums avdeling Bymuseet på Frogner hovedgård. Oslo Museum ble Årets museum i 2019 og var derfor vert for selskapet. Covid-19 bidro til at det dessverre ikke ble mulig å dele ut Årets museum i 2020. Med fire nominerte var konkurransen om tittelen Årets museum 2021 ekstra skarp, men juryen fant at Universitetsmuseet i Bergen var den aller beste av de fire sterke kandidatene. De nominerte museene var Nordlandsmuseet, Museum Stavanger, Norsk Oljemuseum og Universitetsmuseet i Bergen, og var opprinnelig foreslått som kandidater for Årets museum 2020. Juryturen ble utsatt flere ganger og koronasituasjonen på forsommeren 2021 bidro til at gjennomføringen av juryarbeidet måtte skje med tilpasninger og noe digital deltagelse.

Som regel er det tre nominerte kandidater mot årets fire, og det gjorde konkurransen om prisen for 2021 vanskeligere enn vanlig. Juryen begrunnet vinneren slik:

«Vinneren er et museum som gjennom nytenkning og nye måter å formidle historie og forskning på, har gjennomført en omfattende rehabilitering av bygninger og utstillingsfasiliteter. Like viktig

som å åpne rommene og etablere nye møteplasser, er måten de gjennom sin innovative og dristige formidling ønsker kommende generasjoner velkomne uten å bryte båndene til historien og tradisjonene. De som kjenner museet fra før vil fortsatt føle seg hjemme i det som er et viktig kulturelt og historisk symbol for byen og regionen det ligger i. Men i den moderne tenkningen rundt kunnskap og viten, og i det viktige samspillet mellom forskning og nysgjerrighet, tar de samfunnsomveltningene og vår tids behov på lekende alvor. Slik blir vinneren en tradisjonsbærer som står støtt i sin framtid uten å miste perspektiver og kommende mål av syne.»

Arrangementet ble strømmet og hadde 39 samtidige seere, 63 avspillinger av direktesendingen og 288 visninger.

Prisutdelingen <https://museumsforbundet.no/nyheter/universitetsmuseet-i-bergen-er-arets-museum-2021/>.

Museumsforbundet og Norsk ICOM – konkretisering av etiske retningslinjer for museene i Norge

Høsten 2019 og vinteren 2020 foregikk det et intenst arbeid med å lage et utkast til konkretiserte etiske retningslinjer for museer i Norge. Resultatet ble at ti arbeidsgrupper og prosjektgruppen ferdigstilte høringsutkastet *Åpent, inkluderende, transparent og profesjonelt. Etiske retningslinjer for museer i Norge*, i mai 2020. Høringsutkastet ble sendt ut til både Museumsforbundet og Norsk ICOMs medlemmer, for en ny innspillsrunde i forkant av Museumsforbundets årsmøtesamling på Gardermoen i september, der også Norsk ICOM hadde sitt årsmøte. Der ble utkastet diskutert, og arbeidsgruppen gikk i tiden etter møtet gjennom alle innspillene for å gjøre en ny revidering. Deretter ble andreutkastet av *Åpent, inkluderende, transparent og profesjonelt. Etiske retningslinjer for museer i Norge* sendt ut på en ny høringsrunde med frist januar 2021.

Etter dette ville de konkretiserte etiske retningslinjene klargjøres og legges frem til behandling på årsmøtet.

Det ble under behandlingen av saken understreket at ved endringer i ICOMs museumsdefinisjon, og kommende endringer av ICOMs etiske regelverk, vil kunne bli behov for endringer i de etiske retningslinjene for norske museer. Det kom opp spørsmål om kjerneverdiene som nevnes i dokumentet, hvilken relasjon de har til kjerneverdiene årsmøtet vedtok for NMF på årsmøtet på Gardermoen og om dette legger begrensninger på museenes muligheter til å utarbeide egne kjerneverdier. Det ble klargjort at det er de etiske retningslinjene som vedtas og opplyst at de kjerneverdiene som omtales i dokumentet er overordnede. De er utledet av alle innspillene fra museene gjennom arbeidet med de utvidede etiske retningslinjene og utarbeidet av samfunnsrollegruppen. Det ble tatt til orde for utsettelse av ferdigstillingen til ny museumsdefinisjon var klar, men det ble minnet om utsettelsen av museumsdefinisjonen i 2019 og at utvidede retningslinjer har vært etterspurt over tid. Det er derfor behov for dem og for å gjøre erfaringer med hvordan de brukes.

Årsmøtene i NMF og Norsk ICOM ga sin tilslutning av forslaget til utvidede etiske retningslinjer for museer i Norge.

Spørreundersøkelsene Museene og covid-19

Covid-19 har fått store konsekvenser for museene i 2021 også, og pandemien vil prege museenes økonomi og handlingsrom i flere år fremover. For å sikre forutsigbare rammevilkår og ressurser for alle, uavhengig formell tilhørighet, foretok Museumsforbundet jevnlig spørreundersøkelser for å innhente informasjon og kartlegge følgene av koronakrisen i medlemsinstitusjonene. De var viktige for Museumsforbundets politiske arbeid med å tydeliggjøre konsekvensene for Regjering, Storting og andre relevante parter og videre arbeid med statsbudsjett og høringer. Det ble samlet inn informasjon

om besøkstall, tall fra gruppe- og skolebesøk og hvordan de ulike støtteordningene fungerte for museene.

EMYA – European Museum of the Year Award

Generalsekretær Liv Ramskjær er nasjonal korrespondent for EMYA. Fiskerimuseet ble nominert for prisen i 2020. Fiskerimuseet så frem til å presentere seg blant de andre nominerte i Cardiff i april 2020, men utdelingen ble utsatt på grunn av covid-19. Det blir en digital prisseremoni i mai 2021 for prisene for 2020 og 2021. Kandidatene vil bli presentert digitalt i forkant av dette. Neste regulære prisutdeling blir trolig i 2022. Norske kandidater for 2021-prisen ble flyttet over til 2022-prosessen. Det er tre nominerte norske museer til 2022-prisen.

6. KOMITEER OG UTVALG

Faglig råd

Styret i Museumsforbundet oppnevner medlemmene til Faglig råd. Faglig råd vurderer søknader om autorisasjon som konservator NMF og førstekonservator NMF. Søknader om konservator NMF behandles av medlemmene i Faglig råd, mens det trekkes inn et tredje eksternt medlem i behandlingen av førstekonservatorsøknadene.

Det ble holdt to møter i Faglig råd i forbindelse med søknadene for 2020 og 2021, et rent digitalt og et fysisk møte med delvis digital deltagelse. Det har i tillegg vært omfattende e-postutveksling mellom medlemmene i komiteene i forbindelse med søknadsbehandlingen. I alt ble 24 søknader behandlet: 12 konservatorsøknader og 12 førstekonservatorsøknader, hvorav ni hadde formell norsk doktorgrad eller utenlandsk grad med NOKUT-godkjenning som ble administrativt behandlet da de tilfredsstilte kravene til museumspraksis. Det ble innvilget seks autorisasjoner som konservator og elleve autorisasjoner som førstekonservator.

En av førstekonservatorsøknadene er ikke ferdigbehandlet da komiteen ber om utfyllende informasjon fra søkeren. Fire søknader om autorisasjon som konservator er avslått og to søknader er ikke ferdigstilt da Faglig råd har bedt om ytterligere informasjon.

Faglig råd besto i 2021 av:

- Birgitte Sauge, Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, leder
- Øivind Storm Bjerke, Universitetet i Oslo
- Siv Ringdal, Norsk Folkemuseum
- Kari Loe Hjelle, Universitetsmuseet i Bergen
- Kyrre Kverndokk, Universitetet i Bergen
- Steinar Aas, Nord Universitet
- Svein Olav Hoff, Lillehammer Kunstmuseum
- Elna Siv Kristoffersen, Arkeologisk Museum, Universitetet i Stavanger
- Liv Ramskjær (sekretær)

Komiteer og utvalg

Museumsforbundet er representert i, eller har nominert kandidater til, følgende komiteer og utvalg:

1. Sikringsutvalget, Norsk kulturråd
Museumsforbundets representant: Karstein Bernt Dalaker, Arkeologisk museum, UiS
2. Komiteen for Norges dokument-arv

- Nominert av Museumsforbundet: Erik Roll, Museene i Sør-Trøndelag
3. Årets museum
Jurymedlemmer: Kristin Ørmen Johnsen (leder), Lene Høst-Madsen og Mode Steinkjer.
Sekretær: Liv Ramskjær
 4. NEMO (Network of European Museum Organisations)
Norsk kontaktperson: Liv Ramskjær
 5. European Museum Forum
Norsk kontaktperson: Liv Ramskjær

7. MEDLEMMER OG MEDLEMSKONTINGENT

Norges museumsforbund organiserer nesten hele museums-Norge. Det betyr at Museumsforbundet gjennom sin medlemsmasse representerer mer enn 3 000 museumsansatte. Museumsforbundet har oversikt over medlemsmuseer på nettsiden.

Museumsforbundet hadde pr. 31.12.2021 198 medlemmer. Av disse var 125 museer, ni tilsluttede, eller assosierte medlemmer, 24 senior, og 40 personlige medlemmer.

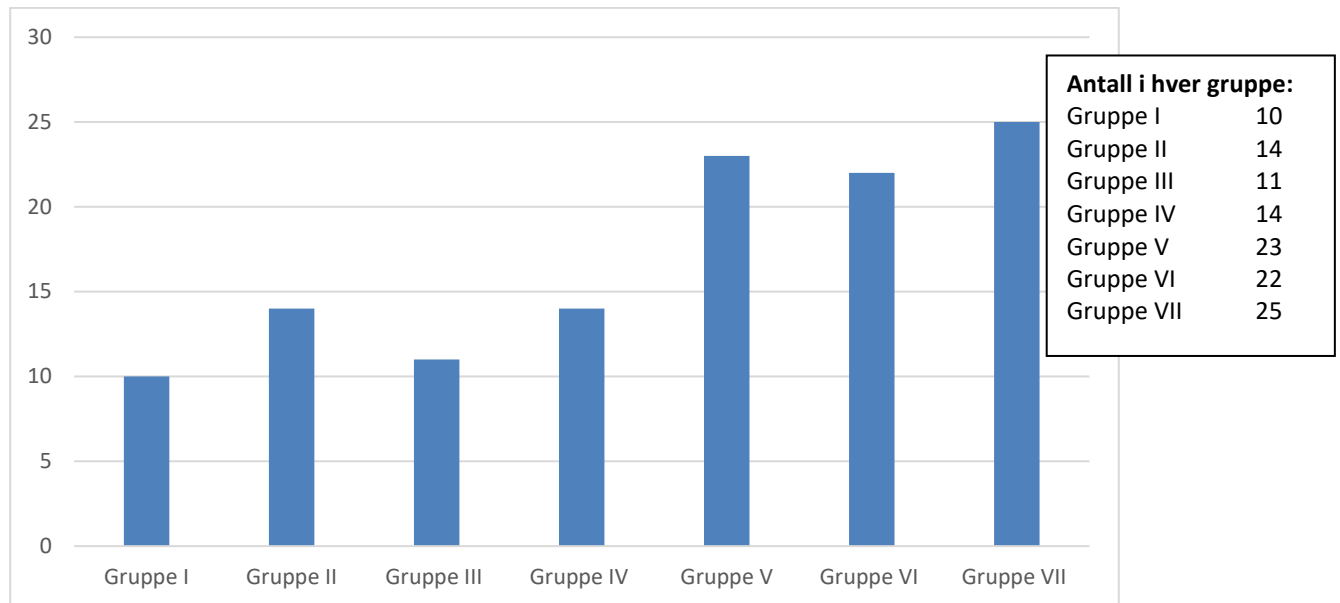
Ordningen med personlige medlemmer ble avvirket fra 2016, og antallet personlige medlemmer har blitt redusert.

Tidligere selvstendige museer har blitt innlemmet i større administrative enheter i forbindelse med museumsreformen, og de resterende vitensentrene som ikke er del av et konsolidert museum, har meldt seg ut som en konsekvens av at seksjon for vitensentre la ned.

Kontingenten for de ulike gruppene ble vedtatt holdt uendret i 2021:

Gruppe I: Museer med brutto driftsbudsjett inntil kr 100 000	kr 800
Gruppe II: Museer med brutto driftsbudsjett kr 100 000 – 1 mill.	kr 4 000
Gruppe III: Museer med brutto driftsbudsjett kr 1 mill. – 5 mill.	kr 8 500
Gruppe IV: Museer med brutto driftsbudsjett kr 5 mill. – 10 mill.	kr 16 000
Gruppe V: Museer med brutto driftsbudsjett kr 10 mill. – 20 mill.	kr 24 500
Gruppe VI: Museer med brutto driftsbudsjett kr 20 mill. – 50 mill.	kr 34 500
Gruppe VII: Museer med brutto driftsbudsjett over kr 50 mill.	kr 50 000
Assosierte medlemmer	kr 2 500
Personlige medlemmer	kr 600
Seniormedlemmer	kr 400

ANTALL MEDLEMSINSTITUSJONER FORDELT PÅ KONTINGENTGRUPPER

Medlemskort

I 2021 ble praksisen med at medlemmer oppfordres til å gi gratis adgang til ansatte i andre medlemsmuseer videreført. Års-oblatene ble sendt ut etter at kontingenten var registrert innbetalt. Antallet medlemskort pr. institusjon var det samme som i 2019. Sekretariatet viderefører den mer standardiserte fordelingen av antall *Museumsnytt* pr. institusjon som harmonerer med medlemsgruppene de er en del av.

8. ØKONOMI

Innbetalt medlemskontingent for 2021 var kr 3 020 250, mens driftstilskuddet fra Kulturrådet ble økt til kr 2 020 000. Tilskuddet fra Sametinget til Samisk museums lag økte til kr 817 000, da Sametinget ønsket å bidra til å realisere en hel stillingsressurs knyttet til SML. Det tok noe tid å få på plass en ansatt og Samisk museums lag fikk dermed et underforbruk på kr 509 039 som overføres til 2022. Dette knytter seg dels til det planlagte Primus-seminaret, som på grunn av koronasituasjonen ikke kunne gjennomføres i 2021 heller, til reduserte reisekostnader til årsmøte og planlagt fagseminar samt at stillingen ikke ble bemannet før i 2022. Årets museum hadde et underforbruk på kr 2 239 som overføres til 2022. På grunn av koronasituasjonen ble det krevende å gjennomføre jurymøter og kostnadene til dette ble noe høyere enn normalt. De overførte midlene anses som avsetning til finansiering av kostnader knyttet til kommende støp av nye plaketter i 2022. Den siste plaketten fra forrige støp er for 2021-prisen.

Regnskapet bærer preg av koronasituasjonen og at en god del kostnadsposter er lavere enn normalt. Det har blant annet vært færre reiser i styre, sekretariat og seksjoner og lavere kostnader til årsmøte i og med at møtet ble holdt digitalt. De fleste seksjonene kunne gjennomføre aktivitetene de fikk aktivitetsmidler til, men de fleste har heller ikke fått benyttet driftsmidlene på grunn av pandemien. Deltagerne har satt veldig stor pris på å kunne delta i aktivitetene. Seminarene er i større grad enn tidligere strømmet, selv om noen aktiviteter bare var fysiske.

Museumsforbundet hadde i 2021 et ordinært resultat på kr -199 199. Overforbruket skriver seg fra en beslutning under styremøtets behandling av søknadene til utlysningen av restmidlene fra

Sparebankstiftelsen DNB 3. desember 2021. Det var besluttet å utvide restmidlene på kr 371 248 til 500 000 ved å hente 128 752 fra Museumsforbundets forventede overskudd/frie egenkapital. Siden det var svært mange gode søknader besluttet styret å innvilge søknader for nær det dobbelte av det planlagte beløpet. Det betyr at man til sammen hentet ut kr 502 869 fra drift/fri egenkapital. Det betyr at overforbruket er et teknisk underskudd og at Museumsforbundet hadde et positivt driftsresultat. Styret var av den oppfatning at underforbruk knyttet til deler av driften knyttet til koronasituasjonen burde komme medlemmene til gode i en krevende tid slik at de får ressurser til å bidra inn i samfunnet med aktiviteter som kommer deres publikum til gode i en krevende tid etter to år med pandemi.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Likviditeten er god. Virksomheten forurenser ikke det ytre miljøet. Styret for Norges museumsforbund mener regnskapet gir et rettviseende bilde av aktiviteten i 2020, eiendeler, gjeld og finansiell stilling.

Årets underskudd på kr 199 199 dekkes fra fri egenkapital.

9. SEKSJONER UNDER NORGES MUSEUMSFORBUND

I 2016 ble det utformet et mandat for seksjonene. Det er tilgjengelig på Museumsforbundets nettside, og gir blant annet økonomiske og faglige rammer for arbeidet i seksjonene og for samhandling mellom seksjonene og sekretariatet. Det ble innført en ordning der hver seksjon får tilført kr 20 000 i driftsmidler årlig. Dette skal benyttes til dekning av ulike driftskostnader seksjonene har, dekning av halvparten av kostnadene for en deltager til årsmøtet, eller til andre aktiviteter og tiltak seksjonen ønsker å gjennomføre. I tillegg kan seksjonen søke om midler til seminarer, kurs, eller andre tiltak innenfor det fagfeltet seksjonen arbeider i.

For tildeling av midler for 2021, ble det gjennomført en søknadsprosess høsten 2020. Da kom det inn søknader fra seks av seksjonene til ni prosjekter på til sammen kr 414 000. Det ble besluttet å tildele kr 391 000 til prosjekter. Dette er gledelig og positivt, og bidrar til kompetanseheving landet over.

For sjettede gang ble valget til styrene i seksjonene avholdt samtidig med valget av styre i Norges museumsforbund.

A. SEKSJON FOR FORMIDLING 2021

Seksjonsleder:	Jenny Heggvik
E-post og tlf:	jenny.heggvik@museumvest.no
Navn på styremedlemmer:	Line Engen, Nasjonalmuseet, Knut Høiaas, Bymuseet i Bergen, Ann-Kristin Maudal, Norsk luftfartsmuseum og Heidi Anett Øvergård Beistad, Stiklestad Nasjonale Kultursenter. Varaer: Lars Erik Melhus, MIST, Ringve Museum og Judith Seland Nilsen, Vest-Agder-museet.

Styrets sammensetning og arbeid i 2021:

Seksjonen har hatt 12 møter i 2021, de fleste av de med representanter fra Nasjonalmuseet. Dette for å planlegge vår mest sentrale sak i seksjonen dette året: Et felles seminar «Spreng grensene»

Formidling blir forskning» i november 2021. Seminaret var såpass faglig omfattende at det krevde mye planlegging på forhånd.

Ellers hadde Seksjonen en aktiv rolle under det nasjonale museumsmøtet- og konkurransen Mot i museet- Kreativ formidling av forskning i museene. Dette skulle vært gjennomført i Kirkenes i 2020, men ble nå gjennomført på det digitale nasjonale museumsmøtet våren 2021. Dette var et samarbeid mellom Seksjon for forskning og Seksjon for formidling. Det endte med at seksjonslederen for formidling fikk ansvaret for å introdusere deltakerne og prosjektene og å være med å dele ut prisen til vinneren med Kulturministeren grunnet lamming i fjøset til seksjonslederen for forskning!

Det var 7 innsendte bidrag og MUST sitt bidrag om Barnefattigdom ble vinneren. Det var 105 personer som så på konkurransen digitalt og 83 som deltok i avstemningen.

Hovedmål for året:

Hovedmålet for året har vært å arrangere seminaret «Spreng grensene! Formidling blir forskning» i samarbeid med Nasjonalmuseet 25. og 26. november på Vega Scene i Oslo.

Kort beskrivelse av aktiviteter for 2021:

*Vi har hatt 12 møter totalt i seksjonen.

* På det nasjonale museumsmøtet 2021, som ble avholdt digitalt: Mot i museet- kreativ formidling av forskning i museene resulterte i 7 innsendte bidrag. 105 personer fulgte de digitale presentasjonene og 83 deltok ved avstemningen. MUST vant med sitt bidrag om barnefattigdom.

*Seminaret «Spreng grensene! Formidling blir forskning» 25. og 26. nov. 2021 hadde 120 deltakere. Seminaret ble strømmet av 105 seere dag 1 (430 nedlastninger pr 13.01.22), 81 seere dag 2 (284 nedlastninger pr. 13.01.22)

Selve programmet for seminaret er gjengitt i rapporteringen for tildelte aktivitetsmidler.

Vurdering av årets aktiviteter:

Vi fikk gjennomført en bra konkurranse, Mot i museet- kreativ formidling av forskning i museene, på det nasjonale museumsmøtet 2021.

Vi er svært fornøyde med seminaret vi gjennomførte i november 2021; et samarbeidsprosjekt mellom Seksjon for formidling og Nasjonalmuseet. Vi fikk tak i dyktige innledere og bidragsytere til å delta og en svært dyktig person som geleidet oss gjennom begge dagene, Maja Leonardsen Museum, fra Randsfjordmuseet. Jeg ønsker også å framheve Line Engen i styret, som jobbet mye mot de ulike faglige bidragsyterne. Hun deltok også med et fint innlegg på konferansen og styremedlem Heidi Anett Øvergård Beistad deltok i engelskspråklig paneldebatt dag to på en god måte. Det var et stort antall påmeldte deltakere og stor deltakelse digitalt. Samarbeidet med Nasjonalmuseet sine ansatte har fungert kjempebra fra start til slutt. Selve seminaret var også årets formidlingsseminar ved Nasjonalmuseet. Spesielt bra var det å ha flere ansvarlige for den praktiske og tekniske planlegginga og gjennomføringa av seminaret ved Per Odd Bakke og Mei Silja Szetu med flere fra Nasjonalmuseet.

B. SEKSJON FOR KUNST- OG KUNSTINDUSTRIMUSEER 2021

Seksjonsleder:	Therese Möllenhoff
E-post og tlf:	t.mollenhoff@afmuseet.no , tlf. 22936069
Navn på styremedlemmer:	Sandra Lorentzen, Ingvild Krogvig, Steffen Holden, Benedikte Holen

Styrets sammensetning og arbeid i 2021:

Det har vært stor utskiftning i styret der alle styremedlemmer for utenom styreleder ble byttet ut.

Styret har hatt flere møter på Teams, samt et halvdagsseminar om fordeling av roller og tanker for tiden på fremover.

Styret består nå av:

Leder: Therese Möllenhoff, Astrup Fearnley Museet

Nestleder: Sandra Lorentzen, Blaafarveværket

Webansvarlig: Ingvild Krogvig, Nasjonalmuseet

Steffen Holden, Nordenfjeldske

Benedikte Holen, KUBE

Hovedmål for året:

Gjennomføre ett arrangement og oppstart av arbeid med helt nytt styre.

Grunnet covid var planlegging av arrangement vanskelig i usikre tider og vi gjorde derfor et annet program enn tiltenkt året før.

Kort beskrivelse av aktiviteter for 2021:

Seksjonen gjennomførte et fagseminar under Arendalsuka i august. Seminaret var et samarbeid med Bomullsfabrikken Kunsthall og var med 40 deltakere fulltegnet.

Arrangementet var svært vellykket med gode tilbakemeldinger fra deltakere og innledere og deltagere og KORO har tatt kontakt med ønske om å arrangere et større symposium om emnet der også norske museumsprosjekter fra fengsler kan inkluderes. Seksjonen hadde gode erfaringer med å legge et slikt prosjekt til Arendalsuka.

Vurdering av årets aktiviteter:

Vi er godt fornøyde med det gjennomførte seminaret som var fulltegnet og håper på bedre forutsigbarhet i planleggingen av aktiviteter for 2022.

C. SEKSJON FOR INDUSTRI, KOMMUNIKASJON OG ANLEGG (SIKA) 2021

Seksjonsleder:	Hanne Synnøve Østerud, Vestfoldmuseene
E-post og tlf:	Hanne.osterud@vestfoldmuseene.no , 480 92 497
Navn på styremedlemmer:	Ingebjørg Eidhammer, Norsk teknisk museum Erik Rønning Bergsagel, Norsk Hermetikkmuseum, MUST Ulf Ingemar Gustafsson, Orkla industrimuseum, MIST Vara: Åsne Dolve Meyer, Kraftmuseet Odd W. Williamsen, Nordmøre museum

Styrets sammensetning og arbeid i 2021:

Arbeidet i SIKA i 2021 har vært preget av pandemien. Vi hadde planer om studieturer og oppfølging av vårt arbeid med kartlegging av industridokumentasjon og seminaret vi hadde november 2019 med tittelen: Industridokumentasjon og bedriftsarkiv i fokus. Vi stilte spørsmålet: Hvem dokumenterer og bevarer, og hvordan blir det tilgjengeliggjort og formidlet?

Seminaret var initiert av SIKA, men i samarbeid med Arkivforbundet, de nasjonale museumsnettverkene for teknologi og industrihistorie, og for arbeiderkultur og arbeidslivshistorie.

I 2020 og i 2021 hadde vi planer om både studieturer og oppfølgingsseminarer og ytterligere fokus på industridokumentasjon, men dette har blitt utsatt grunnet pandemien. Vi ønsker å ta opp igjen denne tråden i 2022.

Under pandemien har imidlertid skjedd noen endringer i landskapet SIKA forholder seg til. De tidligere industrihistoriske kulturminner som var underlagt Riksantikvaren er nå overført til Kulturdepartementet. De tidligere 15 utvalgte industri-minnene som var på Riksantikvarens liste har dannet et nytt nettverk som de kaller «Norsk Industriarv». Det har vært arbeidet videre med tematikken i NVE og det ser ut til at det er blåst liv i den norske avdelingen av TICCIH (The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage). Samarbeidet mellom TICCIH Norge og TICCIH International formaliseres i juni 2022 da presidenten i TICCIH kommer til Norge. I tillegg arbeider Kulturrådets nettverk for Teknologi -og industrihistorie, nettverket for Arbeiderkultur og arbeiderhistorie og Bergverksnettverket med ulike prosjekter innenfor SIKAS felt. Noen museer arbeider i tillegg med å etablere seg som regionale kompetansesenter innenfor fagtematikken, men dette arbeidet er langsiktig og er innledningsvis avhengig av statlige støtteordninger.

På bakgrunn av dette ser vi at det arbeides i ulike samarbeidskonstellasjoner og muligens kan flere ha nytte av å kjenne til hverandres arbeid. SIKA ønsker derfor å arbeide for å få til et slikt felles møte for å kunne dele erfaringer høst 2022.

Styrets arbeid i 2021 har stort sett bestått av e-poster, telefoner og teams. Vi har ambisjon om å komme sterkere tilbake i 2022.

Hovedmål for året 2022:

Prosjektet: Hvordan knytte sammen interessefeltet som SIKA har et ansvar for:

1. Arrangere et større møte med presentasjon av de ulike interessegruppene innen vårt felt. Vi prøver å arrangere dette i forbindelse med nettverksmøtet for nasjonalt museumsnettverk for teknologi- og industrihistorie.
2. Stimulere til økte forskningssamarbeider innenfor relevante temaer – blant annet gjennom økt nettverksbygging.
3. Deltagelse fra SIKA på Museumsforbundets årsmøte i april 2022 med styremøte i SIKA.
4. Planlegge seminar i 2023, og søke støtte til dette i november 2022.
5. Arbeide med å støtte TICCIH Norge og Sverige i å arrangere et felles internasjonalt seminar i 2024.

Kort beskrivelse av aktiviteter for 2021:

SIKA deltok på samlinger for nettverk for Teknologi- og industrihistorie i juni og i november 2021.

Vi har dessverre ingen større aktiviteter i SIKA-regi i 2021, ut over aktiviteten i styret.

Vurdering av årets aktiviteter:

Labert, men med ønske om ny giv i 2022 og fremover.

D. SEKSJON FOR NATURHISTORIE 2021

Seksjonsleder:	Gunnhild Marthinsen
E-post og tlf:	gunnhilm@nhm.uio.no, tlf: 99535482
Navn på styremedlemmer:	Eike Müller Rudolf Svensen Lise Cats Myhre Haakon Livland

Styrets sammensetning og arbeid i 2021:

Styret ble valgt på årsmøtet i Norges museumsforbund 2021.

Styret har hatt 12 møter i 2021, alle på zoom.

Sentrale saker:

- Høringssvar på etiske retningslinjer for museer i Norge

- Halvdagsseminar om digitalisering
- Planlegging av GDPR-seminar i 2022 i samarbeid med Seksjon for samlingsforvaltning og Seksjon for forskning
- Innspill til årsmøteprogram
- Høstseminar for seksjonen

Hovedmål for året:

Hovedmål for året var å arrangere fysisk høstseminar for alle medlemmer, som del av en serie med årlige seminarer vi ønsker å få i gang igjen.

Kort beskrivelse av aktiviteter for 2021:

Halvdagsseminar om digitalisering

- Tema: fotografering av naturvitenskapelige objekter
- 42 deltakere på selve seminaret
- Opptak av foredragene ble lagt ut på forbundets hjemmeside i etterkant

Høstseminar for seksjonen

- Seminaret ble avholdt over en og en halv dag på Naturhistorisk museum på Tøyen. Seminaret var fulltegnet med nesten 40 deltakere fra 11 institusjoner, og 10 foredragsholdere. Programmet var bredt og inneholdt sesjoner om alle felter medlemmene driver med i Seksjon for natur; samlinger, forskning og formidling. I tillegg hadde vi fokus på temaet «Hvordan kan vi fremme naturvitenskapens posisjon i museums-Norge – og i museer som formidler og forvalter både kultur- og naturhistorie?» Gjennom foredrag bl.a. fra museer som driver med både kultur og natur, og fra kulturrådet, fikk vi belyst dette temaet og brakt det fram på agendaen.

Vurdering av årets aktiviteter:

Årets aktiviteter var vellykkede: det relativt høye antall deltakere viser at vi er synlige og når ut til mange, og at arrangementene hadde relevante temaer og innhold.

E. SEKSJON FOR MUSEUMSLEDELSE 2021

Seksjonsleder:	Siri Aavitsland
E-post og tlf:	Siri.aavitsland@museumstavanger.no
Navn på styremedlemmer:	Magnus Sempler Holthe Nina Refseth Arne Julsrud Berg Hege Hauge Tofte

Styrets sammensetning og arbeid i 2021:

Styret har hatt fem medlemmer, med ledere fra store og mellomstore museer.

Det er gjennomført 7 møter i løpet av 2021, hvorav 6 av disse har vært teams-møter.

Styret har ansvaret for lederseminaret som ble gjennomført på Gamla museet i Oslo 29-30.november.

Hovedmål for året:

Styrets hovedoppgave har vært å planlegge og gjennomføre det årlige lederseminaret.

Etter lang tid uten å kunne møtes fysisk, var det en klar målsetting for styret å legge til rette for et seminar sent på året for å få muligheten til å møtes fysisk igjen.

Seminaret skal ta opp relevante tema, gi faglig påfyll, utvikle nettverk og være en viktig møteplass for museumsledere fra hele landet.

Kort beskrivelse av aktiviteter:

Lederseminaret ble avviklet fra lunsj til lunsj.

Med bakgrunn i samfunnsutviklingen og at departementet har bedt museene om å lage gode og langsiktige strategier for mangfold, ble temaet for seminaret; Mangfoldsledelse.

Dette ble belyst gjennom debatt og ulike foredrag med representanter fra forsknings- og kultursektoren, næringslivet og museum.

Det ble utarbeidet programteaser som ble distribuert i løpet av våren.

Fullstendig program var ferdigstilt i juni. Programmet ble distribuert til alle museer via e-post, NMF sin hjemmeside og Facebook.

For utfyllende informasjon se vedlagte program.

Vurdering av årets aktiviteter:

Årets lederseminar samlet 95 deltakere fra hele landet.

Tilbakemeldingene viser at behovet og ikke minst ønsket om å treffes fysisk på et årlig lederseminar er sterkt til stede. Lederseksjonen jobber for at seminaret skal imøtekomme behov fra både små, mellomstore og store museer i Norge.

Etter evalueringen og tilbakemeldingene å dømme landet vi godt. Tematisk traff seksjonen godt dette året også, med tittelen Mangfoldsledelse.

Flere av foredragsholderne fikk gode tilbakemeldinger. På bakgrunn av pandemien de siste par år, var det lenge siden kolleger hadde sett hverandre. Det ble derfor lagt opp til færre foredrag enn det en vanligvis har hatt, slik at det skulle være god tid til mingling og pauser underveis. Flere satt også stor pris på å få besøke nye Munch og at middagen ble avviklet der.

Lederseminaret har blitt en viktig møteplass for museumslederne i Norge.

F. SAMISK MUSEUMSLAG 2021

Seksjonsleder:	Oddmund Andersen
E-post og tlf:	Oddmund.andersen@arran.no , 47832439
Navn på styremedlemmer:	Jorun Jernsletten – Tana og Varanger museumssiida- styremedlem Mari Skoie – Norsk folkemuseum, styremedlem Kai-Rune Hætta- Samien Sijte, varamedlem Johan Aslak Hætta, RiddoDuottarMuseat, varamedlem

Styrets sammensetning og arbeid i 2021:

På samme måte som i 2020 ble 2021 preget av koronakrisen, der muligheter for fysiske møter ikke har vært gjennomført eller er redusert. I alt er det gjennomført 7 styremøter i Samisk museums slag/Samisk museumsnettverk, der vi har behandlet 42 saker. Alle disse møtene har vært digitale møter. Sentrale saker har vært å få på plass en ny rådgiver i Samisk museums slag, og rådgiver i prosjektet kalt Dávvirat Duiskkas.

Hovedmål for året:

Formålet til Samisk Museums slag er å fremme samisk kultur, kulturvern og kulturhistorie, og styrke samarbeidet mellom samiske museer, og mellom samiske museer og andre museer og institusjoner som arbeider med samisk kultur.

Kort beskrivelse av aktiviteter for 2021:

Seksjonsmøtet: Seksjonsmøte ble avholdt i tilknytning til museums møtet i april. Det ble gjennomført digitalt. Dagsorden var følgende:

- Organisering av Samisk museums slag/Samisk museumsnettverk fremover
- Videreføring av Bååstede og orientering om Tysklandsprosjektet.
- Hvordan de ulike musene kan øke sin bevissthet om sine samiske samlinger? Oppfølging av vedtaket fra årsmøtet i Haugesund.

På det meste var det 150 personer som var innom arrangementet. Vi følte der for at det var et vellykket arrangement.

Rådgiver i SML/SMN: Det er ansatt en rådgiver ved SML/SMN, med formål å styrke og videreutvikle det faglige samarbeidet mellom de samiske museene. Den ansatte vil samarbeide med sekretariatet i Norges museumsforbund. SML er en fagseksjon i Norges museumsforbund og arbeidsgiveransvaret vil ligge til Norges museumsforbund. Dette er i første omgang en prosjektstilling, men vi håper at vi skal få fast finansiering fra Sametinget, slik at stillingen blir fast.

Dávvirat Duiskkas: Det er igangsatt et prosjekt kalt «Dávvirat Duiskkas» som skal gi oversikt over samiske samlinger i tyske museer. Prosjektet kom i stand på initiativ fra daværende kulturminister Trine Skei Grande etter sametingspresident Aili Keskitalos besøk til Berlin i 2019, der hun besøkte Museum Europäischer Kulturen, som har en stor samling med samiske kulturgjenstander i sine magasiner. De samiske museene er direkte involvert og berørt av prosjektet, og deltar aktivt i en styringsgruppe gjennom samisk museumslag. Det er ansatt en prosjektrådgiver til dette prosjektet, som er ansvarlig for det daglige arbeidet med gjennomføringen av prosjektet. NMF har arbeidsgiveransvar for rådgiveren.

Primus workshop: Samisk museumslag/Samisk museums nettverk har i lengere tid ønsket om å få til Workshop, rettet mot primus på samisk. Primus er museenes felles database for samlingsforvaltningen. Det skulle gjennomføres høsten 2021 i Tana. Det ble avlyst grunnet oppsving i smitte og ny nedstengning av samfunnet. Etter at samfunnet åpnet, planla vi seminaret på nytt. Vi har nå bestemt oss for å arrangere Workshop i 2022, og har satt ned en arbeidsgruppe som planlegger dette møtet.

Undersøkelse om koronaepidemien: Samisk museumslag har gjennomført en undersøkelse om hvordan koronaepidemien har rammet de samiske musene. Bakgrunnen var at revidert nasjonalbudsjett ikke løftet de samiske musene, og for å kunne ta tak i dette trengte vi grunnlagsdata fra museene. Sametinget gjennomførte tidligere en undersøkelse hvor de skaffet oversikt over inntektstap ved de samiske museene. Tallene beskriver forholdene frem til første del av 2020. Det er ikke laget en ytterligere oversikt for de samiske musene etter dette, til tross for at epidemien fortsatte gjennom hele 2020 og inn i 2021. Vi fikk svar fra tre museumssiidaer. Undersøkelsen som vi gjennomførte, viser forholdene etter Sametingets undersøkelse. Den viser også at de samiske museene er rammet av epidemien.

Seminar om foto: Det planlegges et seminar om foto, knyttet til publiseringspraksis, forventninger om tilgjengeliggjøring og tolkning av bildene i ettertid. Bakgrunnen er jo at vi samer gjennom flere århundrer har vært et yndet motiv for nasjonale og utenlandske fotografer. Seminaret er særskilt rettet mot museer som har dette som arbeidsfelt. I tillegg vil det kunne være åpent for andre interesserte. Det arrangeres et lunsj-seminar der det inviteres foredragsholdere som tar opp disse temaene. Seminaret har et budsjett på kr. 100 000, der vi har fått tildelt kr. 50 000 fra Norges museumsforbund til seminaret.

Møter: Til sist kan det nevnes at vi har deltatt på dialogmøte med Sametinget, samt møte med seksjonene i Norges museumsforbund.

Vurdering av årets aktiviteter:

På samme måte som i 2020 ble 2021 preget av koronakrisen, der muligheter for fysiske møter ikke har vært gjennomført eller er redusert. Likevel har det vært et aktivt år for laget.

G. SEKSJON FOR SAMLINGSFORVALTNING 2021

Seksjonsleder:	Jeanne Dalby
E-post og tlf:	jad@jaermuseet.no/ 97674035
Navn på styremedlemmer:	Ida Areklett Garmann Einar Hellvik Tore Bugge Pedersen Simon Mawdsley

Styrets sammensetning og arbeid i 2021:

Endringer i styret, 01.01.2021 – 31.12.2021:

	01.01 – 09.04	Nytt styre: 09.04 – 31.12
Styreleder/webansvarlig	Monica Milch Gebhardt	Jeanne Dalbu
Styremedlem	Ida Areklett Garmann	Ida Areklett Garmann
Styremedlem	Einar Hellvik	Einar Hellvik
Styremedlem	Tore Bugge Pedersen	Tore Bugge Pedersen
Styremedlem (vara)	Jeanne Dalbu	Simon Mawdsley

Styret har i 2021 gjennomført 15 styremøter hvorav et har vært fysisk, mens de øvrige har vært på Teams. I tillegg til styremøtene har seksjonen gjennomført to arbeidsgruppemøter med seksjon for naturhistorie og forskning – det også via Teams. Teams har utvilsomt ført til at seksjonen er tettere på det som skjer.

Seksjonen inviterte for eksempel direktøren Anna Ehrhardt fra Ryfylkemuseet til å fortelle om arbeidet med FNs bærekraftsmål, og i høst fikk seksjonen Teams-besøk av Kulturhistorisk Museum som ønsket å gjennomføre dialogmøte. Ettersom mye av styrearbeidet foregår digitalt fikk seksjonen opprettet eget Team via Norges Museumsforbund. Her samler seksjonen møterefater, søknader, evaluering og arbeider sammen med dokumentene. Dette har effektivisert styrearbeidet betraktelig. Seksjonen har i år hovedsakelig arbeidet med å planlegge og gjennomføre dagens magasinseminar i Rogaland. Parallelt med seminaret har seksjonen samarbeidet med seksjon for naturhistorie og forskning om håndteringen av personvernforordning (GDPR). Samarbeidet er et resultat av at seksjonen har fått flere henvendelser om GDPR, bl.a. om det finnes en felles veileder eller retningslinjer for museene. Av den grunn opprettet seksjonen Facebook-side med navnet «Norges museumsforbund – seksjon for samlingsforvaltning» i den hensikt å komme i kontakt med museer som har iverksatt GDPR. Tilbakemeldingene fra museene var at dette er en viktig problemstilling og at det er behov for noe felles. Med dette som utgangspunkt tok seksjonen kontakt med seksjonene i NMF.

Siden høsten 2021 har seksjonen samarbeidet med seksjon for naturhistorie og forskning med å planlegge webinar for museer med tittelen «Personvernforordning (GDPR) – hva nå?». Formålet med webinarer er å opprette en arbeidsgruppe som vil jobbe med å produsere en felles prosedyreveiledning for korrekt behandling av personopplysninger. Veiledningen planlegges å tilgjengeliggjøres på museumsforbundet sine hjemmesider og samlingsnett. Webinarer er gratis og strømmes 1.februar 2022.

I forbindelse med magasinseminaret i Rogaland benyttet seksjonen anledningen til å dra på studietur til Haugesund, nærmere bestemt Haugalandmuseet. Der møtte seksjonen avdelingslederen Grethe Vie Paulsen som snakket om erfaringene etter veiledningen «Vurdering av kunst- og kulturhistoriske samlinger». Studieturen har gitt seksjonen ny innsikt i bruk av metoden og erfaringer etter lanseringen i 2015. Studieturen er beskrevet og publisert på museumsforbundets sine hjemmesider.

Hovedmål for året:

Seksjon for samlingsforvaltning skal være en faglig ressurs for alle medlemsmuseene og bidra til den samlede kompetansen i museene, samt synliggjøre samlingsforvaltning internt og eksternt.

Kort beskrivelse av aktiviteter for 2021:

I oktober arrangerte seksjonen todagers magasinseminar med tittelen «Magasinbygg og bruk av standard» i samarbeid med Jærmuseet, Norsk Oljemuseum og Dalane folkemuseum. Ni foredragsholdere var invitert til å vise til ulike erfaringer knyttet til planlegging, byggeprosess og bruk av standarder. I tillegg arrangerte seksjonen busstur med omvisning i tre ulike magasinløsninger i Rogaland, fortrinnsvis Norsk Oljemuseum, Dalane folkemuseum og Jærmuseet.

På grunn av seminarformen satte seksjonen antallsbegrensning på 50 deltakere. Seminaret viste seg å være svært aktuelt og engasjerende da det var flere som ble satt på venteliste. Da dagen kom var det tre stykker som meldte frafall på grunn av sykdom og dermed totalt 47 deltakere som deltok.

Presentasjonene er publisert via NMF sine hjemmesider og Samlingsnett. Sistnevnte planlegger å

samle referanseprosjekter slik at en enklere kan orientere seg når man skal bygge museumsmagasin.

Her er det verdt å nevne at det er viktig for seksjonen å samarbeide med samlingsnett med ulike problemstillinger som omhandler samlingsforvaltning.

Vurdering av årets aktiviteter:

Seksjon for samlingsforvaltning har hatt et aktivt og produktivt år der fokuset har vært å synliggjøre arbeidet med samlingsforvaltning via Facebook og NMF sine hjemmesider med nyheter og arrangementer, og ikke minst løfte frem magasinbygg og behovet for felles veiledning i håndteringen av GDPR.

Tilbakemeldingen fra museene har vært utelukkende gode og seksjonen er godt fornøyd med gjennomføringen.

H. SEKSJON FOR IMMATERIELL KULTURARV 2021

Seksjonsleder:	Anne Kristin Moe, Musea i Sogn og Fjordane, Nordfjord Folkemuseum
E-post og tlf:	annmoe@misf.no,
Navn på styremedlemmer:	Anna Stella Karlsdottir, Aust-Agder museum og arkiv Heidi Richardson, Hardanger og Voss Museum, Hardanger Fartøyvernsenter Merete Ødegård, Alta Museum Vara: Kjell Roger Eikeset, Museet Midt, Norsk Sagbruksmuseum

Styrets sammensetning og arbeid

I 2021 gjekk Ellen Width ut av styre og Merete Ødegaard, Alta Museum vart valt som ny styremedlem. Anne Kristin Moe valt som styreleiar, og Anna Stella Karlsdotter gjekk over til å vere ordinær styremedlem. Det vart bestemt at Anna Stella Karlsdotter skulle fungere som leiar fram til seminaret i Nord-Troms, som har vore utsett grunna Covid.

Mandat

Seksjonen skal vere kompetanseorganet til Norges Museumsforbund innan immateriell kulturarv. Seksjonen skal arbeide for å styrke faglige nettverk og auke samarbeid mellom institusjonar om museumsfaglige utfordringar knytt til immateriell kulturarv.

Fokus

Seksjonen er opptatt av arbeidet med UNESCO-listeføring og arbeidet med immateriell kulturarv generelt i musea, særlig knytt til metodikk, begrepsutvikling og erfaringsutveksling. Vi er opptatt av at immateriell kulturarv skal vere relevant for museum i heile landet, og at vi difor vil ha seminar og innleiarar i og frå ulike stadar i Noreg. Vi skal løfte problemstillingar som berører både by- og distriktsmuseum, og både dei som jobbar med kulturuttrykk hos minoritetar og majoritetssamfunnet.

Vi prøvar også å skaffe innleiarar som arbeider utanfor musea, for å få inspirasjon og innspel til arbeidet vårt.

Verksemd i 2021

Styret har hatt 6 styremøter i 2021, alle digitale, forutan møtet i samband med fagseminaret på Storslett i Nord-Troms. 29.1, 9.2 og 8.3 og 20.8. hadde vi styremøte for å diskutere programmet for årets seminar i lys av korona-situasjonen. Seminaret var tenkt gjennomført i mars, men vart på grunn av smitteomsyn utsett til september. Styre hadde styremøte 31.8. i forkant av fagseminaret.

15.10 hadde vi styremøte for å evaluere fagseminaret og fordele oppgåver til neste seminar.

9.2 deltok fleire av styremedlemmane på Kulturrådet sitt digitale møte om rapportering på arbeid med immateriell kulturarv på museum. Anne Kristin Moe svarte på fleire spørsmål frå musea på vegne av seksjonen.

Fagseminaret for 2021 vart gjennomført 1.-2.9. Tema var kvensk/norsk-finsk kulturarv på museum, med problemstillinga «Korleis kan musea bidra i forvaltning av kvensk/norsk-finsk immateriell kulturarv?» Seminaret var delt inn i tre bolkar med historikk, dagens situasjon og framtida, og avslutta med ein plenumsdiskusjon. Deltakarane fekk også omvising på Tørfoss

kvengard og sett utstillingane på Halti. Det var 32 deltakarar på seminaret, ei maxsgrense som vart sett av verstmuseet. Seminaret vart også digitalt strøyma, og hadde over 200 visingar.

I etterkant av seminaret hadde styre møte med Hildegunn Bjørgen frå Kulturrådet om korleis vi kunne samarbeide tettare. Vi vart einige om å arrangere eit digitalt seminar i lag seinare på hausten.

2.11 vart det arrangert webinar om musea sitt arbeid med immateriell kulturarv, i regi av Seksjon for immateriell kulturarv og Kulturrådet. Anne Kristin Moe og Hildegunn Bjørgen var møteleiarar på møtet som hadde 70 deltakarar på webinarret. Hovudinnleiar var Meg Nömgård. Nord-Troms museum, Setesdalsmuseet, Oslo Museum og Vårdobáiki heldt innlegg som døme på «beste praksis»

Det var elles innlegg om både Kulturrådet og seksjonen sitt arbeid på IKA-feltet og gruppearbeid der det vart drøfta korleis musea kan bidra i arbeidet med vern og videreføring av immateriell kulturarv og kva roller kan og bør eit museum ta i dette arbeidet.

I løpet av hausten vart det elles kommunisert per e-post, nokre potensielle foredragshaldarar for neste års seminar vart kontakta, og vi avtala med Jærmuseet som vertskap for neste års seminar.

2-12. deltok Anne Kristin Moe på møte mellom styret i NMF og seksjonane.

I. SEKSJON FOR FORSKNING 2021

Seksjonsleder:	Mattias Ekman, førstekonservator herregårder, Østfoldmuseene
E-post og tlf:	932 00 252, mattias.ekman@ostfoldmuseene.no
Navn på styremedlemmer:	Ingeborg Hjorth, faglig leder, Falstadsenteret Harald Høiback, nestkommanderende, Forsvarets Museer Maria Øien, konservator, Alta Museum Ole Jone Eide, seniorforsker, Norsk Oljemuseum (vara)

Styrets sammensetning og arbeid

Styret har hatt fire digitale styremøter (26. januar, 7. april, 11. juni og 27. september). Ett femte var planlagt til desember 2021 men ble utsatt til 2022 på grunn av koronasituasjonen. På årsmøtet 28. april 2021 gikk Jorun Jernsletten av som leder for seksjonen, og årsmøtet valgte Mattias Ekman til ny leder.

Organisering av museenes forskerkonferanse og skrivekurs er sentrale arbeidsoppgaver (se Aktiviteter). De støttes av separate midler fra NMF. Øvrige aktiviteter er basert på egeninnsats fra seksjonens medlemmer. Oppfølging av Museumsmeldingen har vært prioritert i 2021. Seksjonen publiserte en kronikk i Forskerforum og Museumsnytt i april. Ellers har spørsmålet om tilgang til forskningslitteratur fortsatt å oppta seksjonen, og Ole Jone Eide og Mattias Ekman ble intervjuet av Ann-Mari Gregersen for to artikler om museumsbibliotek i Bok og Bibliotek respektive Museumsnytt. Arbeidet med et notat rettet til KUD, som beskriver utfordringen ble startet opp i 2021 men fortsetter i 2022. Mattias Ekman har publisert en kronikk i Museumsnytt om å øke den vitenskapelige kvaliteten på museumspublikasjoner som ikke er fagfelleurdert, for å styrke den vitenskapelige kulturen i museene. Seksjonen, ved Jorunn Jernsletten og Mattias Ekman, har bistått Faglig råd i samtaler om revisjon av retningslinjene for søknad om autorisasjon konservator/1. konservator NMF. Seksjonen administrerer facebooksidene «Forskning i museene», som fungerer svært godt for å utveksle relevant informasjon mellom og til museumsforskere. Seksjonen, ved Maria Øien, har innledet samarbeid med fagseksjonene for naturhistorie og samlingsforvaltning, for å planlegge et webinar om GDPR-arbeid i museene som arrangeres 1. februar 2022.

Hovedmål

Fagseksjonen har ikke arbeidet med ett uttalt hovedmål under 2021.

Aktiviteter

Redegjørelsene for Museenes forskerkonferanse og skrivekurset er hentet fra rapportene for aktivitetsmidler.

Museenes forskerkonferanse

Den årlige konferansen har blitt den viktigste, samlende møteplassen for forskende museumsansatte og andre forskere med ulike tilknytninger til museene. Utover disse gruppene var også Kulturrådet, Kulturdepartementet og Museumsnytt til stede. Konferansen gir rom for formelle og uformelle samtaler omkring pågående eller avsluttet forskning, og om forskningens vilkår i museene.

Konferansen er et sted hvor museumsansatte som bedriver forskning kan møte sine kollegaer i andre museer. Konferansen på Borgarsyssel satte en agenda ved å spørre hvordan museene arbeider med FNs bærekraftsmål, og tematikken preget også keynotetalen og en avsluttende panelsamtale.

Etter tilbakemeldinger å dømme, så ser det ut til at deltakerne satte pris på arrangementet for de muligheter den ga til faglig utvikling, øving på å presentere vitenskapelig foran publikum, faglige samtaler og nettverking. Vi mener derfor at konferansen oppfylte sine viktigste mål. Det var satt et mål på 40-50 deltakere, med tanke på koronausikkerhet og at vi tok høyde for smittevernregler i lokalene, men vi fikk 43 betalende deltakere (i tillegg tre ikke-betalende arrangører som deltok faglig), noe vi er fornøyde med. Innleggene ble strømmet over nett mens konferansen og antallet visninger av strømmingen viser at konferansen også er relevant og når et publikum som ikke har anledning til å delta fysisk:

Dag 1 del 1: 116 visninger

Dag 1 del 2: 35 visninger

Dag 2 del 1: 116 visninger

Dag 2 del 2: 57 visninger

Skrivekurs

Som ledd i Norges museumsforbund arbeid for å styrke forskning og forskningsformidling i museene, arrangerte Seksjonen for forskning et todagers skriveseminar for museumsansatte ved Forsvarsmuseet. Deltakere hadde på forhånd sendt inn en tekst som de fikk innspill på, og som de arbeidet aktivt med under seminaret. Selv om den fagfellevurderte artikkelen er gullstandarden for skriveseminaret, rettet innledere på seminaret også søkelyset på andre sjangere enn fagartikler, som monografier, forskningspaper og kronikker. Professor Urban Wråkberg ved UiT, Norges arktiske universitet, og førsteamanuensis Kristin Solli ved OsloMet var kursets to skriveveiledere, mens Harald Høiback, Forsvarets museer, sto for den tekniske gjennomføringen.

For å gi veilederne mulighet til å lese alle de innsendte tekstene, ble det satt et tak på 25 seminardeltakere. Det taket ble nådd relativt raskt, men noe frafall frem mot oppstart gjorde at 22 personer deltok, noe som oppfattes som bra. Innleveringsfristen ble satt til to uker før seminaroppstart, noe som også fungerte godt. Det faglige utbyttet av kurset varierte litt, noe som er naturlig gitt at deltakerne befant seg på svært ulike steder i skriveprosessen. Noen hadde en ferdig skrevet artikkel som de hadde fått i retur fra fagfellevurdering, mens andre hadde sendt inn et ark med kulepunkter. De som hadde kommet et stykke i skrivingen, følte nok at utbyttet av kurset var høyere enn de som var helt i startgropa.

Seksjonen opplever at det finnes et stort behov for et slikt skrivekurs blant museene og deres ansatte, og ser det som en viktig oppgave å fortsette å arrangere et skrivekurs årlig.

Mouseion – digitalt og fysisk

Seksjonen har diskutert hvordan vi kan gjøre seksjonens arbeid mer synlig, og i større grad etablere en møteplass for dialog med og mellom museumsforskere, som seksjonen arbeider for og uttaler seg på vegne av. Vi kaller det Mouseion, etter den forskningsinstitusjon i Alexandria, som ga inspirasjon til benevningen museum. Det er besluttet å gjennomføre et digitalt møte per år, som informerer om seksjonens arbeid, belyser aktuelle temaer og åpner for innspill til seksjonens arbeid. Et møte for

2022 er under planlegging. Seksjonen tar også initiativ til å skape en uformell, fysisk møteplass på et utested nært Oslo Snøen ganger per år, for å bygge nettverk og støtte opp under museumsforskerne som et kollegium på tvers av museene. Koronasituasjonen har hittil forhindret gjennomføring, men seksjonen planlegger møter under 2022.

Vurdering av årets aktiviteter

Se under respektive aktivitet.

Publikasjoner og omtale av seksjonens arbeid

Publikasjoner

Ekman, Mattias. «Museumpublikasjonen: stein i felles kunnskapsbyggverk.» Museumsnytt, 23. nov. (online-utgave) 2021.

Jernsletten, Jorunn, Mattias Ekman, Harald Høiback, og Ingeborg Hjorth.

«Museumsmeldinga - kommentar fra museumsforskningas perspektiv.» Museumsnytt, 9. april 2021. Også publisert i Forskerforum.

Omtale

«Arbeidsvilkår, karrieremuligheter og tid til FoU i ABM-sektoren.» I Skriftserien. Oslo: Forskerforbundet, 2021.

Gregersen, Ann-Mari. «Museenes best bevarte hemmelighet: Bibliotekene.» Museumsnytt, 14. januar

2022.

Gregersen, Ann-Mari. «Glemte museumsbibliotek.» Bok og bibliotek nr 5, 2021, 22-27.